

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.002.06.2018
P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Miejski w Bartoszycach, ul. Bohaterów Monte Cassino 1, 11-200 Bartoszyce (dalej: „Urząd” lub „Gmina”)
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Piotr Petrykowski, Burmistrz Bartoszyce
<i>Podstawa prawna</i>	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Olsztynie
<i>Kontrolerzy</i>	Hubert Sikorski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli Nr LOL/18/2018 z dnia 30 stycznia 2018 r. Beata Saba, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli Nr LOL/28/2018 z dnia 5 marca 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny – pod względem legalności, gospodarności i rzetelności – planowania i wykorzystania dotacji przez Gminę Miejską Bartoszyce (dalej: „Gmina”), otrzymanych z budżetu państwa na realizację wybranych zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, tj. na wsparcie rodzin w ramach Programu Rodzina 500 plus² oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego³. Ocenie poddano również wykorzystanie dotacji na zadania własne Gminy, przeznaczonej na zakup wyposażenia gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach prowadzonych przez Gminę⁴. Ocenie podlegały następujące obszary kontrolne:

- planowanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej,
- prawidłowość wykorzystania i rozliczenia przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację tych zadań.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne, tj. dokonanie m.in. analizy:

- sposobu planowania i prawidłowości określania wielkości środków dotacji na badane zadania zlecone,

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

² Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851).

³ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017 r. poz. 489, ze zm.).

⁴ Art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach zapewniających poprawę jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r. poz.1774).

- wykorzystania i rozliczenia dotacji na realizację Programu Rodzina 500 plus oraz na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w tym kontrola wybranych zapisów i dokumentów księgowych w zakresie przekazywania transz badanych dotacji do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszych („MOPS”),
- prawidłowości sporządzenia sprawozdań Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części V. Wyniki kontroli.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Bartoszyce są gminą miejską realizującą zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, określone ustawami. Zadania związane z realizacją Programu Rodzina 500 plus oraz wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowała jednostka organizacyjna Gminy, tj. MOPS.

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁵ wykorzystanie przez Gminę dotacji, otrzymanych z budżetu państwa na wsparcie rodzin w ramach Programu Rodzina 500 plus, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej.

W toku opisanych powyżej działań kontrolnych we wszystkich obszarach, wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli, nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Wyniki kontroli.

1. Dane ogólne.

Opis stanu faktycznego

W 2017 r. Gmina otrzymała od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego (dalej: „Wojewoda”) dotacje w łącznej wysokości 29.126,7 tys. zł, z czego wykorzystła 28.860,9 tys. zł, tj. 99,1%. W ramach tych kwot, środki dotacji na świadczenia wychowawcze w ramach Programu Rodzina 500 plus wyniosły 13.022,4 tys. zł (otrzymano i wykorzystano 12.893,1 tys. zł), a na świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego odpowiednio 8.320,0 tys. zł (wykorzystano 8.305,4 tys. zł – 99,8%). Na wyposażenie w sprzęt gabinetów profilaktyki zdrowotnej Gmina otrzymała dotacje w kwocie 30,1 tys. zł, z czego wykorzystła 28,8 tys. zł (95,6%).

(dowód: akta kontroli str. (3-7)

2. Planowanie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

Opis stanu faktycznego

2.1. Na etapie konstruowania projektu budżetu Gminy na 2017 r. Urząd nie przekazywał do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie (dalej „W-MUW”) informacji o planowanych kwotach wydatków na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami.

Szacunków wielkości środków finansowych niezbędnych do realizacji w 2017 r. zadań wynikających z Programu „Rodzina 500 Plus” oraz wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów dokonywał natomiast MOPS, na

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

podstawie przeprowadzonych analiz oraz przewidywanego wykonania za 2016 r. W maju 2016 r. MOPS przekazał do Wydziału Polityki Społecznej W-MUW projekt planu, w którym na realizację świadczeń wychowawczych w ramach Programu Rodzina 500 plus wykazano dotacje w kwocie 15.316,0 tys. zł (w tym 226,0 tys. zł koszty obsługi wypłat) oraz 8.185,0 tys. zł na świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 8-11)

2.2. W terminach określonych w art. 143 ust. 1 art. 148 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶ Urząd został poinformowany przez Wojewodę o wstępnych i ostatecznych kwotach dotacji celowych z budżetu państwa w 2017 r. przeznaczonych na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami, tj. w dniu:

- 20 października 2016 r. o wstępnej kwocie tych dotacji, która wyniosła ogółem 20 859,1 tys. zł, w tym m.in.: 11 974,8 tys. zł na świadczenia wychowawcze i 7 944,0 tys. zł na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Po otrzymaniu tej informacji, Rada Miejska w Bartoszycach uchwaliła w dniu 29 grudnia 2016 r. budżet Gminy na 2017 r., przyjmując w nim m.in. określone w tym piśmie wstępne kwoty dotacji.
- 7 lutego 2017 r. o wielkości dotacji wynikającej z ustawy budżetowej w kwocie ogółem 21 791,7 tys. zł, w tym 12 430,0 tys. zł na świadczenia wychowawcze, oraz 8 166,5 tys. zł na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Wymienione kwoty dotacji zostały przyjęte w planie dotacji celowych w budżecie Gminy na 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 12-67)

2.3. W 2017 r. do Urzędu wpłynęło łącznie sześć decyzji Wojewody (z kwietnia, sierpnia, września, października, dwie z listopada) w sprawie zmian w planie dotacji celowych. Na ich podstawie Gmina na bieżąco dokonywała zmian w planie dotacji celowych. W rozdziale 85502 (obejmującym m.in. świadczenia rodzinne oraz z funduszu alimentacyjnego) plan dotacji zwiększono o 153,5 tys. zł do kwoty 8 320,0 tys. zł. Ponadto, w związku z art. 29 ust.1 pkt 3 ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, plan dotacji celowych zwiększono o 592,4 tys. zł w rozdziale 85501 (świadczenia wychowawcze). Po ww. zmianach, plan finansowy dotacji na badane zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wyniósł 22 982,0 tys. zł i był o 1 190,3 tys. zł wyższy od przyjętego w ustawie budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 8-9, 21-34)

2.4. W 2017 r. Gmina wystąpiła do Wojewody z dwoma wnioskami o dotację na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w sześciu szkołach w sprzęt, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach zapewniających poprawę jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej, tj. w dniu:

⁶ Dz. U. z 2017 r., poz. 2077

- 29 września o dofinansowanie gabinetów profilaktyki zdrowotnej na łączną kwotę 40,2 tys. zł. Na podstawie umowy z Wojewodą z 2 listopada 2017 r. Gmina otrzymała 27,57 tys. zł, które wydatkowano zgodnie z umową (zakupiono m.in. apteczki szkolne, tablice okulistyczne, szafki, aparaty do mierzenia ciśnienia, parawany, wagi medyczne). Z otrzymanej kwoty zwrócono Wojewodzie niewykorzystane 1,3 tys. zł.
- 24 listopada o kwotę 3,8 tys. zł na zakup dodatkowego wyposażenia gabinetu w jednej szkole spośród wcześniej dofinansowanych szkół. Zgodnie z umową z 15 grudnia 2017 r. otrzymano dotację w kwocie 2,5 tys. zł, którą w całości wykorzystano na zakup biurka, stolika zabiegowego i parawanu.

Zgodnie z zawartymi umowami Gmina sfinansowała zakupy i dokonała stosownych rozliczeń oraz przedstawiła Wojewodzie sprawozdania z realizacji zadania.

(dowód: akta kontroli str.68-132)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie proces planowania w 2017 r. dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Opis stanu
faktycznego

3. Wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

3.1. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, tj. wsparcie rodzin w ramach Programu Rodzina 500 plus (dotyczy wypłat świadczeń wychowawczych) oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego) realizował MOPS, na podstawie upoważnień Burmistrza Bartoszyc wydanych w 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 8-9)

3.2. Środki dotacji na świadczenia wychowawcze i świadczenia z funduszu alimentacyjnego Gmina otrzymywała od Wojewody systematycznie oraz w terminach umożliwiających realizację zadań, tj. zapewniających comiesięczną wypłatę świadczeń. I tak na wypłatę:

- świadczeń wychowawczych w ramach Programu Rodzina 500 plus otrzymano środki w łącznej kwocie 12.893,1 tys. zł, w 29 ratach (od 1 do 3 rat w miesiącu), wynoszących od 13,2 tys. zł do 1.135,9 tys. zł,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych otrzymano środki w łącznej kwocie 8.320,0 tys. zł, w 34 ratach (po 2 do 5 rat w miesiącu), wynoszących od 4,0 tys. zł do 589,1 tys. zł.

Kwoty dotacji Urząd przekazywał na rachunek bankowy MOPS w terminie od 1 do 3 dni kalendarzowych od ich otrzymania od Wojewody.

Na realizację pozostałych zleconych zadań z zakresu administracji rządowej otrzymano dotację w kwocie 7.913,6 tys. zł ⁷.

⁷ Urząd wydatkował ponadto z dotacji m.in. 8,7 tys. zł na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego (zwrot otrzymały 4 osoby), 348,9 tys. zł na dowody osobiste, ewidencje ludności (wydano 3217 dowody, 1074 zameldowań, 5633 aktów stanu cywilnego), 218,7 tys. zł na podręczniki i ćwiczenia do szkół (dla 5 szkół podstawowych) oraz 140,0 tys. zł na opłacenie i refundację składek na ubezpieczenie zdrowotne z budżetu państwa za osoby uprawnione.

Koszt obsługi świadczenia wychowawczego wyniósł 147,5 tys. zł, co stanowiło 1,15% kwoty wypłaconych świadczeń wychowawczych (12.745,6 tys. zł).

Na zadania z zakresu świadczeń z funduszu wykorzystano natomiast dotację w łącznej wysokości 8.305,4 tys. zł (99,8% planu), z tego 1.267,6 tys. zł (15,3%) wydatkowano na świadczenia alimentacyjne, a 38,0 tys. zł (3,0%) na koszty ich obsługi. W porównaniu do 2016 r. nastąpiły zmniejszenie środków wykorzystanych w ramach dotacji na realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego o 52,9 tys. zł (o 4,0%).

Urząd nie wykorzystywał na ww. zadania środków własnych.

(dowód: akta kontroli str. 3-7, 133-150)

3.3. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki otrzymywania przez Urząd znacznych kwot dotacji w ostatnim kwartale 2017 r. na realizację badanych zadań. W trakcie roku budżetowego nie wystąpiły również przypadki blokowania wydatków przez Wojewodę lub dochodzenia należnych dotacji w postępowaniu sądowym w odniesieniu do dotacji objętych niniejszą kontrolą.

(dowód: akta kontroli str. 8-9)

3.4. W 2017 r. Gmina nie wykorzystwała na wypłatę świadczeń w rozdziale 85502 (świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego) środków w kwocie 14,6 tys. zł, którą zwróciła na konto WMUW w dniu 4 stycznia 2018 r., tj. w terminie określonym w art. 168 ust. 1 up. Przynajmniej niewykonania planu dotacji były zwroty kwot pieniężnych przez ZUS za osoby uprawnione do emerytury od października 2017r., zwroty nienależnie pobranych świadczeń, decyzje odmowne, rezygnacja ze świadczeń, spadek liczby wniosków o jednorazową zapomogę.

W 2017 r. na wypłatę świadczeń wychowawczych w ramach Programu „Rodzina 500 Plus” Gmina otrzymała dotacje w łącznej wysokości 12.893,1 tys. zł, którą wykorzystano w całości.

(dowód: akta kontroli str. 3-7, 139-150)

3.5. W Urzędzie prowadzono analizy wydatkowanych środków oraz efektów rzeczowych osiągniętych w wyniku realizacji zadań finansowanych dotacjami z budżetu państwa. Analizy te dokonywane były na podstawie sprawozdań z wykonania wydatków Rb-28 s i Rb-50 związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i polegały one na kontroli prawidłowości wydatkowanych środków z otrzymanymi dotacjami. Ponadto osiągnięte efekty rzeczowe weryfikowano na podstawie sprawozdań opisowych składanych przez podległe jednostki.

(dowód: akta kontroli str. 151-219)

3.6. Terminowo i rzetelnie sporządzono roczne sprawozdania budżetowe Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego ustawami. Sprawozdania te za cztery kwartały 2017 r. przekazywano Wojewodzie

w terminie określonym w załączniku nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁸. Kwoty badanych dotacji wykazane w ww. sprawozdaniach były zgodne z ewidencją księgową Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 151-219)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie badanych dotacji, otrzymanych z budżetu państwa w 2017 r. przez kontrolowaną jednostkę.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie.

Olsztyn, dnia 15 marca 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie

Kontroler
Hubert Sikorski
specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Andrzej Zyśk

⁸ Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.